

V nedeljo popoldne.

Spisal *Ivan Škrjanec.*

Komaj je dobro skopnel sneg; rjave brazde so se razlezele po razoranih rebrih; po ozimnem žitju je še ležala belkasta megla; po osojnih bregeh pa so že ponižno cvetele vijolice, zvončki in trobentice. Semintja se je skrivala po tleh, kamor padajo popoldanske sence, lisa sivkastega snega.

Razgrela se je danes solnce; svetlo je sijalo, v zlatih pramenih se jasno usipalo z modrega neba na vstajajočo zemljo. Golo je še ostalo drevje, in rogovilasto so se nabirale njegove veje ob deblih; in grmovje se je zdelo kakor pokončen vezek šibovja, praznega in oskubljenega.

V nedeljo popoldne je bilo, v dan molitve in počitka.

Hiteli so bili v cerkev ljudje, praznično oblečeni. V pisanih krilih so se zgibale gruče žensk na holm; resno in počasi so stopali za njimi možje.

Nad vasjo, oprto na gorico, posejano s smrekovim gozdom, je ždela hiša; v ubranih barvah so se lesketale njene stene, prsteno se lomila nad njimi streha v štiri strani. Solnce jo je grelo, in mir se je pogovarjal z njo. Sama je stala, tiha, gosposka in zapuščena, obdana z urejenim vrtom, ograjenim z živim smrečevjem.

Ob oknu, kamor se je upiralo solnce, je sedel na širokem stolu deček, zavrt v odejo. K njemu je sedla njegova mamica, vzela pletivo v roke, zrla v dečkov obraz in se zamišljala.

»Kdaj bom smel ven?« jo vpraša deček nenadoma. Gledal je v dol in si zaželel prostosti.

»Ne vem, ljubček!« mu odgovori mamica.

»Kaj pravi zdravnik?« izprašuje dalje.

»Potrpil!« mu de mamica.

»Ah, da sem moral pasti!«

»In si nogo zlomil!«

»Pa skoro nič me ni bolelo!«

»Zavpil si pač!«

»Ali bolelo me ni nič!«

»Zavpil si, da se je čulo po vsi vasi!«

»Kdo ti je prvi povedal?«

»Od tukaj sem te videla. Toda kdo bi si bil mislil, da se ti je pripetilo kaj takega. Mislila sem, da si samo pal.«

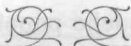
»Ali si bila huda?«

»Seveda!«

»In kaj je dejal očka?«

»Bolelo ga je!«

Umolknila sta. Mati si je poiskala knjigo in jela čitati.

Zlivalo se je črez polje življenje v solčnih žarkih. Veselje je hitelo iz nebes na zemljo. Iz svetišča so se vsule gruče ljudi nizdol po griču. Videlo se je, kako se razhajajo na vsa tri pota. V živobarvanih gručah so se pomikali počasi mimo križev in znamenj, postavljenih na razpotjih, v vasi, ki so stale razpoložene po ravnini.

Smehljal se je zrak nad poljem. Žuborela je studenčnica po jarkih, zvijajočih se po travnikih.

Ves čas je gledal deček po ravnini. V njegovi duši je bilo, kakor da vidi, kako gre po tem polju pomlad, velika in vesela, ki troši semen, iz katerih poženo cvetice, ki seje zelenje po tratah in drevju. — Milo se mu je storilo, ker mora biti v sobi. Zajokal je.

»Kaj ti je?« ga vpraša mati.

»Nič, mamica!« ji odgovori.

Ni bilo dolgo zatem, ko je zaihtel vnovič. Prišla mu je misel, da morda ostane šepce vse žive dni, da bo sam zaznamenovan med svojimi tovariši, da ga bo vsakdo izpoznal po hoji — in zajokal je še glasneje.

»Pa kaj ti je vendar?« sili vanj mati.

»Mamica, čuj! Mislil sem, če ostanem kruljav!«

»Ah, ne domišljuj si tega!«

Stopila je k njemu, prislonila k njegovemu stolu svoj stol, da se ji je mogel sinko nasloniti na prsa.

»Ne bodi žalosten«, mu je dejala in mu gladila lase.

Zunaj se je zlivalo življenje v solčnih pramenih na njive, travnike in vasi. Bilo je, kakor da gre v resnici velika in vesela pomlad črez zemljo. — In ta pomlad ju je pozdravljala, ko sta zrla po ravnini, da sta pozabila boleti.

* * *

Vrnila se je zopet pomlad. Prvi gorki in vedri dnevi so že posetili prebujajočo se zemljo.

Pred tem domom se je solčil mladenič. Prehodil je tuje kraje, videl bogata mesta in širne planjave. Iz cerkve se je vsula množica ljudi po sivih cestah in umazanih potih v svoje domače vasi.

Solza mu je zalila oko. Spomnil se je onega pomladnega dne, ko sta sedela z mamico ob oknu, ko je imel zlomljeno nogo in je mislil, da ostane šepce. Na pokopališču, razstrtem krog cerkve in zagrajenem z nizkim belim zidom, počiva ona. Ne ve več, da gre zopet pomlad nevidno skozi deželo. Vidi jo samo solčni žarki, kako gredo iz nebes do zemlje, da pokličejo iz prsti cvetic in zelenja.

